

תשעה באב The Dual Nature of

Source Sheet by Effie Klein

יום אבלות

אורח חיים תקמ"ט:א'

(א) להתענות ד' תעניתים וכו' ב סעיפים:

חייבים להתענו' בתשעה באב ובשבעה עשר בתמוז ובג' בתשרי
ובעשרה בטבת מפני דברים הרעים שאירעו בהם:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 549:1

(1) We are required to fast on the 9th of Av, [and] on the 17th of Tammuz, and on the 10th of Teves because of the bad occurrences that occurred on those [days].

משנה ברורה תקמ"ט:ב'

(ב) (ב) מפני דברים הרעים וכו' - ...ובט"ב היה בו חורבן הגדול שנחרב בו הבית הראשון וגם השני ובזה היום נגזר על אבותינו שבמדבר שלא יכנסו לארץ ובזה היום נלכדה עיר גדולה וביתר שמה והיו בה אלפים ורבבות מישראל ונפלו כולם ביד העכו"מ ונהרגו כולם והיתה צרה גדולה כמו חורבן ביהמ"ק וכו' ביום המוכן לפורענות חרש טורנוסרופוס הרשע את ההיכל ואת סביביו לקיים מה שנאמר ציון שדה תחרש...

Mishnah Berurah 549:2

(2) On account of the terrible things, etc...On 9 Av, the great destruction occurred. The First Temple was destroyed on [that day], as was the Second; and on that very day it was decreed that our ancestors that were in the desert

would not enter the land; and on that very day, [Romans] conquered a great town, called Beytar [during the Bar Kokhba revolt], which was home to thousands of Jews, all of whom fell into the hands of the idolaters and all of whom perished, which was a calamity as great as the destruction of the Temple; and on this very day, destined for calamity, the evil Turnusrufus plowed the Temple and its environs, thus fulfilling what was said: "Zion will be plowed as a field" (Jer. 26:18)...

תענית כ"ו א:י"ד-כ"ו ב:ב'

חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב...בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר

Taanit 26a:14-26b:2

The mishna discusses the five major communal fast days. **Five** calamitous matters occurred to our forefathers on the seventeenth of Tammuz, and **five** other disasters happened on the Ninth of Av...**On the Ninth of Av it was decreed upon our ancestors that they would** all die in the wilderness and **not enter Eretz Yisrael; and the Temple was destroyed the first time**, in the days of Nebuchadnezzar, **and the second time**, by the Romans; **and Beitar was captured; and the city of Jerusalem was plowed**, as a sign that it would never be rebuilt.

תענית כ"ט א:י"א

ובשניה מנלן דתניא מגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב

Taanit 29a:11

And the mishna further taught that the Temple was destroyed **for the second time** also on the Ninth of Av. The Gemara asks: **From where do we** derive that the Second Temple was destroyed on this date? **It is taught** in a *baraita*: **A meritorious matter is brought about on an auspicious day, and a**

deleterious matter on an inauspicious day, e.g., the Ninth of Av, on which several tragedies had already occurred.

תענית כ"ט א"ז'

וכתיב (במדבר יד, א) ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא אמר רבה אמר ר' יוחנן (אותו היום ערב) תשעה באב היה אמר להם הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה לדורות

Taanit 29a:7

And it is further written: "And all the congregation lifted up their voice and cried and the people wept that night" (Numbers 14:1). Rabba said that Rabbi Yoḥanan said: That night was the night of the Ninth of Av. The Holy One, Blessed be He, said to them: You wept needlessly that night, and I will therefore establish for you a true tragedy over which there will be weeping in future generations.

יום שמחה

אור החיים על דברים א':ל"ז:ב'

(ב) והנכון הוא על פי דבריהם ז"ל (תענית כ"ט). שאמרו בפסוק (במדבר י"ד א') ויבכו העם בלילה וגו' קבעו בכיה לדורות כי ליל תשעה באב היתה שבו נחרב הבית, ואמרו עוד (סוטה ט'). שאם היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש לא היה הבית נחרב שאין אומה ולשון נוגעת בו, ואמרו עוד (מדרש תהלים עט) בפסוק מזמור לאסף אלהים באו גוים וגו' וז"ל קינה מבעי ליה אלא על שהשליך חמתו על עצים ואבנים, מעתה אם היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש ולהשליך חמתו עליו לא אפשר כנזכר ויחר אף ה' בשונאי ישראל ויהיה כליונם במקום חורבן הבית, לזה גזר ה' בגזרת המרגלים

גם על משה שימות במדבר, והוא אומרו גם בי התאנף ה' בגללכם פירוש בגלגול דברים שלכם כי אם לא היה עון המרגלים והיו נכנסים אפשר שהיה נכנס משה עמהם והגם שיבנה בית המקדש אין מיחוש כי לא נתגבר בחינת הרע והיו עומדים בצדקם בארץ, אלא מאמצעות עון מרגלים גברה יד רשעה וידע ה' כי לא יעמדו בצדק וצא ולמד משירת האזינו.

Or HaChaim on Deuteronomy 1:37:2

(2) I believe the correct meaning of these words must take into account what the Talmud in *Taanit* 29 said in connection with Numbers 14,1 that the people cried during that night. The Talmud says that because of their needless weeping on that night the Jewish people were condemned to weep on that date with good reason for many many years when they would mourn the destruction of both Temples which occurred on the anniversary of that fateful night. The Talmud *Sotah* 9 adds that if Moses had been allowed to enter the Holy Land the very first Temple would have been the final Temple, i.e. there **never** would have occurred a destruction of the Holy Temple. In this connection there is an interesting *Midrash Tehillim* on Psalm 79,1 where Assaph appears to have dedicated a hymn to the destruction of the Temple. The *Midrash* asks, predictably, that instead of dedicating a hymn to such an event Assaph should have written an elegy, a song of mourning! The answer is that Assaph composed the hymn in gratitude to G'd who had vented His wrath on buildings of wood and stone such as the Holy Temple and the city of Jerusalem instead of on human beings. If we extrapolate on the reasoning of the *Midrash* and consider the fact that the Temple Moses would have built would have become indestructible, then every time the people sinned G'd would have had to pour out His wrath at the people themselves instead of at the Temple. In order to avoid such a thing from ever occurring, G'd decided to let Moses die on the East Bank of the Jordan. This is what Moses meant when he said that G'd's anger at him worked in Israel's favour, i.e. בגללכם, "for your sake." Had the sin of the spies not occurred, Moses would have entered the Holy land with the result we have just described. The word בגללכם is derived from גלגול, "revolving," or in the metaphysical sense "transmigration (of souls)." When G'd decreed death on Moses which would

result in his ultimate reincarnation, He did the Israelites a great favour by venting His wrath at Moses at that time. Alternatively, the meaning of the words: "G'd was also angry at me on your account," may be that Moses implied that 'if you would not have become guilty of this sin and I would have been allowed to enter the Holy Land and to build the Holy Temple, there never would have arisen an occasion for G'd to become angry at you at all as you would have retained your level of righteousness permanently.' Had it not been for this sin, the power of evil would never have become as great. Now that this had happened, G'd realised that once the Israelites would enter the Holy land they would not be able to maintain their spiritual high. We can derive all this from a study of the song Moses composed in *Parshat Haazinu*.

אורח חיים תקנ"ד:א'

(א) דברים האסורים עט"ב וכו' כ"ה סעיפים:

תשעה באב אסור ברחיצה וסיכה ונעילת הסנדל ותשמיש המיטה
ואסור לקרות בתורה נביאים וכתובים ולשנות במשנה ובמדרש ובגמ'
בהלכות ובאגדות משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב ותינוקות
של בית רבן בטלים בו אבל קורא הוא באיוב ובדברים הרעים שבירמיה
ואם יש ביניהם פסוקי נחמה צריך לדלגם:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 554:1

(1) 1. Tisha b'Av is forbidden for washing, anointing, wearing leather shoes, and marital relations. **It is also forbidden to read from the Torah, Nevi'im, and Ksuvim and to learn mishna and midrash and gemara and halacha and aggada, because it says, "The precepts of God are right, gladdening the heart" (Tehillim 19:9).** Schoolchildren are idle on it. **One may read Iyov and the bad things which are in Yirmiyah,** but if there are between them passages of consolation, one must skip them.

קידושין ל"א ב:ג'

יומא חד אמר ליה אשקיין מיא אדאייתי ליה נמנם גחין קאי עליה עד

דאיתער איסתייעא מילתיה ודרש אבימי (תהלים עט, א) מזמור לאסף

Kiddushin 31b:3

One day Rabbi Abbahu said to Avimi his son: Give me water to drink. Before he brought him the water, Rabbi Abbahu dozed off. Avimi bent over and stood over him until his father awoke. The performance of this mitzva **aided him**, i.e., as a reward God helped him in his studies, **and** Avimi succeeded in homiletically **interpreting** the psalm: **“A song to Asaph”** (Psalms 79).

רש"י על קידושין ל"א ב:ג'

איסתייעא מילתא - בעודו גחין לפניו שהבין במדרש מזמור אחד שבספר תהלים שלא היה מבין בו קודם לכן לדורשו וי"מ שמקרא זה לבדו דרש מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך וגו' קינה לאסף מיבעי ליה ודרש כך שאמר אסף שירה על שכילה הקב"ה חמתו בעצים ואבנים שבביתו ומתוך כך הותיר פליטה בישראל שאלמלא כך לא נשתייר משונאי ישראל שריד וכן הוא אומר כלה ה' את חמתו ויצת אש בציון (איכה ד':י"א):

Rashi on Kiddushin 31b:3

...

אורח חיים תקנ"ט:ד'

(ד) אין אומרים תחנון (ולא סליחות) (הגהות אשירי) בת"ב ואין נופלין על פניהם משום דמקרי מועד: הגה וקורין בתורה כי תוליד בנים ומפטירין בירמיה אסף אסיפם וכל הקדישים שאומרי' אחר איכה עד שיוצאים למחר מב"ה אין אומרים תתקבל ואין אומרים אל ארך אפים (טור ומנהגים) ולא למנצח (מנהגים) ולא פטום הקטורת (מרדכי) ואין

צריך לשנות מקומו בת"ב:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 559:4

(4) People don't say Tachanun [or slichot {notes of Ashiri}] on Tisha b'Av, and they don't fall on their faces, because it's called a festival [???]. [Note {of the Rem"a} -- and we read from the Torah "When you birth children" (Deuteronomy 4:25) and from the Haftorah in Jeremiah "I will make an end of them" (Jeremiah 8:13), and all the Kaddishim are said after Eicha until they go out tomorrow to the synagogue, and we don't say "Titkabal" and we don't say "God, slow to anger" {Tur Minhagim} or "Lamenatzeach {Minhagim} and not Pitom haKetoret {Mordechai} and there is no need to change one's place on Tisha b'Av].

משנה ברורה תקנ"ט:י"ז

(יז) (יז) משום דמקרי מועד - כדכתיב קרא עלי מועד וגו' ומ"מ מותר לעשות הספד על חכם שמת ולישב על גבי קרקע ואפילו אחר חצות דכל ההוא יומא קבוע לבכיה והספד ולענין זה לא אשגחין במאי דקרוי מועד:

Mishnah Berurah 559:17

...

איכה א':ט"ו

(טו) סֵלָה כָּל־אֲבִירַי | אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בְּחֹרֵגֵי גַת דָּרָף
אֲדֹנָי לְבַתּוּלַת בֵּת־יְהוּדָה (ס)

Lamentations 1:15

(15) The Lord in my midst has rejected All my heroes; He has proclaimed a set time against me To crush my young men. As in a press the Lord has trodden Fair Maiden Judah.

תהילים ע"ט

- (א) מִזְמוֹר לְאַסָּף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם | בְּנִסְחָתְךָ טָמְאוּ אֶת־הַיְכָל קִדְשְׁךָ
שָׁמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעַיִים
- (ב) גִּתְּנוּ אֶת־נְבִלַת עֵבְרֶיךָ מֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשָׂר חֲסִידֶיךָ
לְחִיתוֹ־אֲרָץ
- (ג) נִשְׁפְּכוּ דָמָם | כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאֵין קוֹבֵה
- (ד) הִיזְנוּ חֲרָפָה לְשַׁכְנֵינוּ לַעֲג וְקָלַס לְסְבִיבוֹתֵינוּ
- (ה) עַד־מָה יִהְיֶה תִּאְגַּף לְנִצָּח תִּבְעֵר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאֲתְךָ
- (ו) נִשְׁפָּךְ חֲמַתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּךָ וְעַל מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בָּשְׂמְךָ לֹא
קָרְאוּ
- (ז) כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נְוֶהוּ הַשָּׁמוּ
- (ח) אֶל־תִּזְכֹּר־לְנוּ עֲוֹנוֹת רַאשֵׁינִים מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד
- (ט) עֲזָרְנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־דָּבָר כְּבוֹד־שִׁמְךָ וְהַצִּילְנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ
לְמַעַן שִׁמְךָ
- (י) לָמָּה | יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵימָה אֱלֹהֵיהֶם יוֹדַע בְּגִיִּים [בְּגוֹיִם] לְעֵינֵינוּ נִקְמַת
דָם־עֵבְרֶיךָ הַשָּׁפוּף
- (יא) תִּבּוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אֲסִיר כְּגִדֹל זְרוּעֶךָ הוֹתֵר בְּגִי תִּמּוֹתָה
- (יב) וְהֵשֵׁב לְשַׁכְנֵינוּ שְׂבָעֵתִים אֶל־חֵיקָם חֲרָפְתָם אֲשֶׁר חֲרָפוּךָ אֲדוֹנָי
- (יג) וְאֲגַחְנוּ עִמָּךְ | וְצֹאן מִרְעִיתְךָ נֹודָה לְךָ לְעוֹלָם לְדָר וְדָר נְסִיֵּךְ תִּהְלֶתְךָ

Psalms 79

(1) A psalm of Asaph. O God, heathens have entered Your domain, defiled Your holy temple, and turned Jerusalem into ruins.

(2) They have left Your servants' corpses as food for the fowl of heaven, and the flesh of Your faithful for the wild beasts.

- (3) Their blood was shed like water around Jerusalem, with none to bury them.
- (4) We have become the butt of our neighbors, the scorn and derision of those around us.
- (5) How long, O LORD, will You be angry forever, will Your indignation blaze like fire?
- (6) Pour out Your fury on the nations that do not know You, upon the kingdoms that do not invoke Your name,
- (7) for they have devoured Jacob and desolated his home.
- (8) Do not hold our former iniquities against us; let Your compassion come swiftly toward us, for we have sunk very low.
- (9) Help us, O God, our deliverer, for the sake of the glory of Your name. Save us and forgive our sin, for the sake of Your name.
- (10) Let the nations not say, "Where is their God?" Before our eyes let it be known among the nations that You avenge the spilled blood of Your servants.
- (11) Let the groans of the prisoners reach You; relieve those condemned to death, as befits Your great strength.
- (12) Pay back our neighbors sevenfold for the abuse they have flung at You, O Lord.
- (13) Then we, Your people, the flock You shepherd, shall glorify You forever; for all time we shall tell Your praises.